

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเลี้ยงสัตว์เลี้ยงได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว วิธีการดำเนินชีวิตมีความหลากหลาย วุ่นวาย และซับซ้อน ทำให้ไม่มีแม้กระทั่งเวลาที่จะหาความสุขจากคนในสังคมเดียวกัน ดังนั้นคนส่วนใหญ่จึงหันไปหาความสุขทางด้านอื่นเพิ่มเติมให้กับชีวิต โดยการนำสุนัขหรือ แมวมาเลี้ยงไว้เป็นเพื่อนเพื่อคลายความเหงาหรือเลี้ยงไว้เฝ้าบ้าน สัตว์เลี้ยงเหล่านี้รู้จักประจบเอาใจผู้เป็นเจ้าของอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้เป็นเจ้าของมีแต่ความสุข ดังนั้นการเลี้ยงสัตว์จึงเป็นวิธีหาความสุขของคนในสังคมไทยอีกด้านหนึ่ง

พบว่าการเกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ นั้น ขึ้นอยู่กับกระแสนิยมของผู้คนในช่วงเวลานั้น ๆ เป็นปัจจัยสำคัญ สำหรับกระแสนิยมคนรักสัตว์เป็นแรงผลักดันให้เกิดธุรกิจใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับสัตว์เพิ่มสูงขึ้น ตั้งแต่ธุรกิจการพัฒนาสายพันธุ์ (เพาะพันธุ์สัตว์) การเสริมสวยตัดแต่งทรงขน อาหารสัตว์ คลินิก โรงพยาบาล หรือของเล่น และเครื่องประดับสำหรับสัตว์เลี้ยงก็เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน

สำหรับการประกอบการธุรกิจประเภทคลินิกกรักษาสัตว์ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีความรู้ในด้านต่างๆ รวมถึงต้องเป็นสัตวแพทย์ มีใบประกอบโรค มีความเป็นนักธุรกิจและมีความรู้ด้านการเงิน ต้องมีความพร้อม ใจรัก มีเงินทุน และจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องการเลี้ยงสัตว์เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ต้องมีความรู้พิเศษในด้านช่างพอสมควร เพราะอุปกรณ์หลายชนิดเป็นอุปกรณ์ที่คิดประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ถ้ามีความคิดสร้างสรรค์ ก็จะสามารถสร้างความแตกต่างจากคลินิกอื่น ๆ ได้ คนไทยส่วนใหญ่เลี้ยงสัตว์ตามกระแสนิยม ดังนั้นการมีอุปกรณ์แปลกแตกต่างจากคนอื่นจึงถือเป็นสิ่งสำคัญมากหรืออาจมีความชำนาญเฉพาะทาง เช่น คลินิกสามารถดำเนินการเพาะพันธุ์สัตว์เอง ก็จะสามารถเสนอขายพันธุ์สัตว์อย่างน่าเชื่อถือกว่าพ่อค้าทั่วไป หรือ คลินิกสามารถดำเนินการตัดแต่งขนด้วยช่างมืออาชีพที่ชนะการประกวด มีรางวัลเป็นเครื่องประกันคุณภาพหรือเป็นนักวิชาการด้านสัตว์เลี้ยง ที่สามารถแนะนำการดูแลสัตว์ได้ จะได้รับความนิยมเชื่อถือกว่าคลินิกทั่วไป สำหรับเงินลงทุนต้องมีเงินทุนเพียงพอที่จะลงทุนให้ครอบคลุมไปถึงค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งร้าน ซึ่งร้านแต่ละแบบก็จะมีงบประมาณต่างกัน และผู้ประกอบการต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ตลาดในขณะนั้นว่าอยู่ในสถานการณ์ใด สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง คู่แข่งว่ามีมากน้อยเพียงใด คู่แข่งทำตลาดระดับใด บน กลาง ล่าง กำหนดว่าลูกค้าเป็นใคร หรือประเมินว่าธุรกิจอยู่สถานการณ์ใดใน

ตลาด หรือธุรกิจควรอยู่ในตำแหน่งไหนในตลาด เช่น เป็นช่างตัดแต่งขนที่มีชื่อเสียง หรือจะขายเฉพาะพันธุ์สัตว์ราคาแพง ๆ หรือลงไปเล่นในตลาดสินค้าราคาประหยัด หรือเป็นศูนย์สัตว์เลี้ยงที่ครบวงจรมีโรงพยาบาลหรือคลินิกรักษาสัตว์ด้วย เป็นต้น นอกจากนี้ ถ้าสามารถผลิตหรือติดต่อแหล่งสินค้าที่มีราคาค้นทุนถูกลง เราก็สามารถทำกำไรได้มากขึ้นจนสามารถแข่งขันได้ในตลาด อาจพิจารณาการจัดส่งสินค้าถึงบ้านเป็นบริการของทางร้านด้วยก็จะเป็นจุดที่ได้เปรียบในการแข่งขันมากขึ้น ทางเลือกที่ดีกว่า

ดังนั้นก่อนการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการคลินิกรักษาสัตว์ควรศึกษาหาข้อมูลก่อนการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ และหลังจากผู้ประกอบการศึกษาหาข้อมูลในการลงทุนแล้ว ผู้ประกอบการยังต้องเรียนรู้ในการเพิ่มศักยภาพให้กับธุรกิจในทุก ๆ ด้าน เช่น การบริหารงานองค์กร การบริหารงานการตลาด การบริหารบุคคลและการบริหารการเงินและบัญชี เพื่อให้เกิดความมั่นคงในธุรกิจ และเกิดความรอบรู้ของผู้ประกอบการเอง

ข้อมูลสถานพยาบาลสัตว์จังหวัดกรุงเทพมหานครมี จำนวน 351 คลินิก แบ่งเป็นประเภทสถานพยาบาลสัตว์ 4 ประเภท

ตารางที่ 1-1 จำนวนสถานพยาบาลสัตว์ทั่วประเทศ ปี 2550 (กรมปศุสัตว์, 2550)

ประเภทสถานพยาบาลสัตว์	กทม	เขต	เขต	เขต	เขต	เขต	เขต	เขต	เขต	เขต	รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. ชั้นหนึ่ง-ไม่มีที่พักระหว่างสัตว์	203	96	70	72	46	53	33	65	28	38	704
2. ชั้นหนึ่ง-มีที่พักระหว่างสัตว์ไม่เกิน 10 ที่	98	52	31	8	14	25	10	26	9	8	281
3. ชั้นหนึ่ง-มีที่พักระหว่างสัตว์เกิน 10 ที่	49	13	0	6	1	4	0	3	5	2	83
4. สถานพยาบาลสัตว์ชั้นสอง	1	58	33	35	13	30	18	18	31	17	254
รวม	351	219	134	121	74	112	61	112	73	65	1322

สถานพยาบาลสัตว์ โรงพยาบาลสัตว์ และ คลินิกรักษาสัตว์ ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ 2533 ว่าด้วยการจัดตั้งและการดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ ดังนี้ มาตรา 6 สถานพยาบาลสัตว์มี 2 ประเภท ดังต่อไปนี้ <http://www.dld.go.th> (กรมปศุสัตว์, 2550)

1. สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักระหว่างสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน
 2. สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักระหว่างสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน
- ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์มี 2 ชั้นคือ

1. ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่งมีสิทธิประกอบการบำบัดโรคสัตว์ สาขา
อายุรกรรม สาขาศัลยกรรมและสาขาสูติกรรม ได้ทั้ง 3 สาขา

2. ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นสอง มีสิทธิประกอบการบำบัดโรคสัตว์ภายใต้
เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงในสาขาอายุรกรรม สาขาศัลยกรรม และสาขาสูติกรรม ได้ทั้ง 3
สาขา หรือเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่ง ตามที่ได้รับอนุญาต สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พัก
สัตว์ป่วยมีลักษณะดังนี้

1. เป็นสถานที่เหมาะสมสำหรับประกอบการบำบัดโรคสัตว์
2. มีห้องตรวจรักษาโรคสัตว์ที่จัดได้เฉพาะ
3. มีที่สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูล เชื้อโรค หรือพาหะของเชื้อโรคที่ถูกสุขลักษณะ
สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักสัตว์ป่วยไว้ค้างคืนมีลักษณะดังนี้

1. มีลักษณะตามสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักสัตว์ป่วย
2. มีห้องเวชภัณฑ์ที่จัดไว้เฉพาะ
3. มีที่เก็บซากสัตว์ที่สามารถฆ่าหรือควบคุมเชื้อโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีกรงหรือคอกที่เหมาะสมกับชนิดของสัตว์ตามจำนวนที่ของสถานพยาบาลสัตว์ที่
ได้รับอนุญาต หรือมีที่สำหรับใช้กักสัตว์ป่วยที่เหมาะสม
5. ห้องที่มีที่พักสัตว์ป่วยต้องมีประตูชนิดที่ปิดและเปิดได้และมีหน้าต่างหรือช่องลมซึ่งมี
ขนาดคำนวณเป็นเนื้อที่ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของพื้นที่ห้องนั้นเป็นอย่างน้อยอย่างละหนึ่งบานหรือ
หนึ่งช่องลมต่อที่พักระยะป่วยหนึ่งห้อง และสามารถควบคุมเสียงของสัตว์ป่วยไม่ให้รบกวนหรือก่อ
ความรำคาญแก่ผู้อื่น

6. ห้องที่พักระยะป่วยที่ใช้เครื่องปรับอากาศ ต้องมีเครื่องระบายอากาศด้วย

ในการวิจัยเพื่อหาแนวทางพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการธุรกิจคลินิกรักษาสัตว์ครั้งนี้
ผู้วิจัยให้ความสนใจในพื้นที่ 4 เขต ของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เขตลาดพร้าว เขตบางกะปิ เขตวัง
ทองหลาง เขตห้วยขวาง ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร
จากความหนาแน่นของจำนวนประชากรทั้งหมด 200,000 คริวเรือน หรือประมาณ 500,000 คน
(กรมการปกครอง พ.ศ. 2550) ผู้วิจัยพบว่าในพื้นที่ทั้ง 4 เขต มีประชากรที่นิยมเลี้ยงสุนัขหรือแมว
เป็นจำนวนมาก เนื่องจากวิถีการดำเนินชีวิตของคนใน 4 เขต พื้นที่นี้ เป็นแบบเร่งรีบ ที่พักอาศัยเป็น
คอนโดมิเนียมจึงนิยมเลี้ยงสุนัขพันธุ์เล็ก น่ารัก สำหรับผู้คนที่อยู่บ้านมีความต้องการที่เลี้ยงสุนัข
พันธุ์ใหญ่ไว้เฝ้าบ้านกันขโมย ลักษณะการดำเนินชีวิตและค่านิยมเช่นนี้ทำให้ผู้ประกอบการรุ่นใหม่
หันมาให้ความสนใจในการทำธุรกิจประเภทนี้กันมากขึ้น คลินิกรักษาสัตว์ส่วนใหญ่ในพื้นที่ 4 เขต
ที่ผู้วิจัยให้ความสนใจนั้น ยังเป็นคลินิกรักษาสัตว์ในรูปแบบเดิม ๆ มีเพียงการตรวจรักษาโรค

ธรรมดา ไม่มีการอาบน้ำตัดขนสุนัข หรือ ทำสปา ลักษณะของคลินิกที่เป็นการตรวจโรคเพียงอย่างเดียว นั้น ส่วนใหญ่เป็นคลินิกเก่าที่เปิดบริการมานานซึ่งดำเนินการมาแต่ดั้งเดิมไม่ได้หวังผลกำไรมากนักตรงกันข้ามกับคลินิกรักษาสัตว์เลี้ยงที่มีการตรวจโรคอาบน้ำตัดขนและมีค้างคินลักษณะธุรกิจประเภทนี้นอกจากจะต้องการผลประกอบการที่ดีแล้วยังมุ่งเน้นในเรื่องสุขลักษณะที่ดีของสัตว์เลี้ยง เพื่อคนที่เป็นเจ้าของสัตว์เลี้ยงอีกด้วย เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการสร้างภาพลักษณ์ของคลินิกให้เกิดความแตกต่างในการดำเนินธุรกิจประเภทนี้ ดังนั้นผู้ประกอบการที่ต้องการความยั่งยืนในการดำเนินธุรกิจจำเป็นที่จะต้องหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพขององค์กร บุคลากร หรืออบรมหาความรู้ใหม่อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มีการเจริญเติบโตทางธุรกิจที่มั่นคงและอยู่รอดได้อย่างถาวร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการธุรกิจคลินิกรักษาสัตว์ ในเขตตลาดพร้าว เขตบางกะปิ เขตวังทองหลาง เขตห้วยขวาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการศึกษา

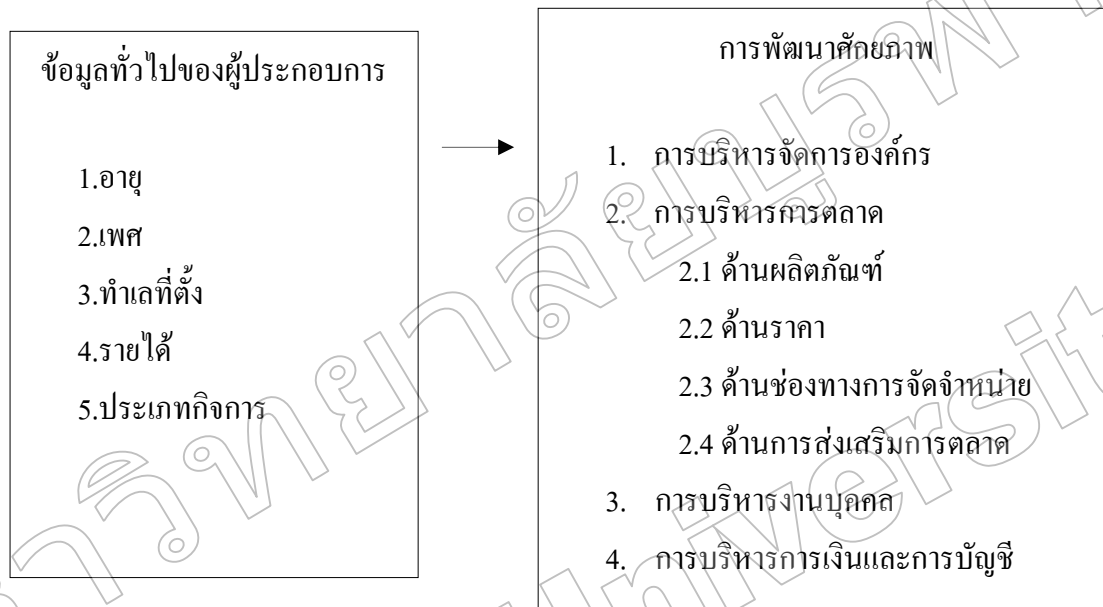
1. ประชากรในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการธุรกิจและผู้สนใจประกอบธุรกิจคลินิกรักษาสัตว์ในเขตตลาดพร้าว เขตบางกะปิ เขตวังทองหลาง เขตห้วยขวาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) และวันเสาร์-อาทิตย์ เป็นระยะเวลา 2 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน พ.ศ. 2550

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบแนวทางการศักยภาพในของผู้ประกอบการประเภทธุรกิจคลินิกรักษาสัตว์เขตตลาดพร้าว เขตบางกะปิ เขตวังทองหลาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดผู้ประกอบการประเภทธุรกิจคลินิกรักษาสัตว์

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการคลินิก獸รักษาสัตว์ในเขตลาดพร้าว เขตบางกะปิ เขตวังทองหลาง เขตห้วยขวาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนา หมายถึง ความเจริญขึ้น หรือการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น หรืออาจจะมองว่าหมายถึง ผลของการทำให้เจริญขึ้น หรือ ผลของการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปในทางที่ดีขึ้น คำว่า การพัฒนาสามารถที่จะถูกนำไปใช้ได้หลายด้าน

ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถทางความคิดและการกระทำของบุคคล ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนา ความสามารถจะเป็นได้ ความสามารถซ่อนเร้นอยู่ภายใน ซึ่ดความสามารถ ศักยภาพ (ปรัชญา) น. อำนาจหรือคุณสมบัติที่แฝงอยู่ในสิ่งต่าง ๆ อาจทำให้พัฒนาหรือทำให้ปรากฏ เป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้

ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลซึ่งประกอบธุรกิจทางการค้า อุตสาหกรรม การบริการ หรือธุรกิจทางด้านการเงินการธนาคาร และให้หมายรวมถึงบุคคลซึ่งประกอบธุรกิจอื่นใดในทางเศรษฐกิจที่รัฐมนตรีได้กำหนดในกฎกระทรวง

ธุรกิจ หมายถึง กิจกรรมใดๆ ที่ทำให้เกิดมีสินค้าหรือบริการ/ ความคิดแล้วมีการแลกเปลี่ยน ซื้อขายกัน และมีวัตถุประสงค์จะได้ประโยชน์จากการกระทำกิจกรรมนั้น

การบริหาร หมายถึง บุคคลใด ๆ ก็ตามที่พยายามทำให้เกิดความสำเร็จในเป้าหมายขององค์กร โดยใช้กำลังความพยายามของบุคคลอื่น

การจัดการ หมายถึง รูปแบบกระบวนการของการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก โดยมีผู้จัดการหรือผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินการการบริหารเวลา บริหารคน บริหารพัสดุศักยภาพการบริหารงานภายในองค์กร หมายถึง ความรู้ ความสามารถในการบริหารองค์กรในด้านต่างๆ อันรวมถึง การบริหารจัดการองค์กร การบัญชี การเงิน เพื่อที่องค์กรจะได้บรรลุผลสำเร็จ

องค์กร หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมารวมตัวกันทำงานภายใต้โครงสร้างและการประสานงานที่กำหนด เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน แต่ละองค์กรจึงต้องมีจุดมุ่งหมาย มีโครงสร้าง มีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปและอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมขององค์กรการบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารทรัพยากร การปฏิบัติงาน และกิจการงานอื่นๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของธุรกิจ

การบริหารการตลาด หมายถึง กระบวนการวางแผนการตลาด (Marketing Planning) การปฏิบัติการตามแผนการตลาด (Marketing Implementation) และการประเมินผลการทำงานทางการตลาด (Performance Evaluation) ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

การบริหารงานบุคคล หมายถึง ความสามารถในการสรรหา และคัดเลือกบุคคลเข้ามาทำงานในองค์กร การมอบหมายงาน การพัฒนาบุคคล โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของผลผลิตหรือบริการขององค์กรเป็นสำคัญ เพื่อที่องค์กรจะได้บรรลุผลสำเร็จ

การจัดการการเงินและบัญชี หมายถึง การพัฒนากิจการให้มีประสิทธิภาพต้องมีบัญชีรับ - จ่าย เพื่อทราบต้นทุนในการผลิตและกำไรตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไป

การเงิน หมายถึง รายงานทางบัญชีที่จัดทำขึ้นเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่งๆ เป็นการนำข้อมูลที่ได้จำแนกหมวดหมู่รายรับ รายจ่ายของบัญชี มาสรุปข้อมูลเป็นรายงานทางการเงิน หรือเรียกว่างบการเงิน เช่น งบกำไรขาดทุน งบดุล งบกระแสเงินสด เป็นต้น ซึ่งแสดงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจของผู้ประกอบการ

การบัญชี หมายถึง การจดบันทึก ก็จำแนก การสรุปผลและรายงานเหตุการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการเงิน โดยใช้หน่วยเป็นเงินตรา รวมทั้งการแปลความหมายของผลการปฏิบัติงานด้วย